

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Opschaling van pilot met slim incontinentiemateriaal

Geplaatst op 14 mei 2021

Slim incontinentiemateriaal draagt bij aan de kwaliteit van leven van bewoners en leidt tot minder werkdruk voor het zorgpersoneel, ontdekte zorgorganisatie ActiVite door een pilot op locatie Hussonshoek. Reden genoeg om deze innovatie nu breder uit te rollen. Programmamanager Innovatie met eHealth Benno Broekhuizen vertelt er meer over.

“Ik houd me bezig met het strategisch neerzetten van innovatie binnen ActiVite en het aansturen van pilots die wij vanuit ActiVite doen – of willen gaan starten”, vertelt Benno. “Ik coördineer, zorg dat de goede dingen gebeuren binnen de projecten, dat de afstemming met de interne organisatie plaatsvindt en dat de projecten conform planning en budget uitgevoerd worden. De lopende projecten stem ik af met de interne projectleider Innovatie met eHealth, Maaïke den Heijer. Voor het project ‘Slim incontinentiemateriaal’ hebben we een externe projectleider aangesteld, zorginnovatie-adviseur Kitty de Jong.”

Samen innoveren

In 2018 kwam de mogelijkheid om via de [Transitiemiddelen](#), beschikbaar gesteld door het Zorgkantoor Zorg & Zekerheid te Leiden, samen met andere organisaties innovatieprojecten vorm te geven. Onder de noemer ‘[Samen innoveren en slim organiseren](#)’ onderzoekt Activite -- met DSV|verzorgd leven, Libertas Leiden en Topaz -- hoe ze technologische innovaties kunnen toepassen in het verpleeghuis. “Binnen dit project koos ActiVite ervoor om ‘slim incontinentiemateriaal’ uit te gaan uitproberen”, vertelt Benno. “Kan dit bijdragen aan meer kwaliteit van leven? Levert slim incontinentiemateriaal meer welbevinden en leefplezier op voor bewoners? Dat wilden we graag weten. Incontinentie is immers een heel groot item in de verpleeghuiszorg. Uit onderzoeken blijkt dat zo’n 65 procent van de bewoners in enigerlei mate incontinent is. Voor niet iedereen is slim incontinentiemateriaal overigens een geëigende toepassing. Als je in staat bent om naar het toilet te gaan en jezelf te verschonen, dan moet je zeker geen slim incontinentiemateriaal gaan gebruiken. Maar voor sommige bewoners met continentieproblemen zou dit materiaal een uitkomst kunnen zijn, dachten wij. Bijvoorbeeld mensen die rolstoelgebonden of bedlegerig zijn, last hebben van een blaasontsteking of urineweginfectie of die door dementie niet meer het besef hebben om naar het toilet te gaan.”

Stoplicht

Slim incontinentiemateriaal werkt met een sensor die registreert hoeveel urine er in het materiaal zit. Die

informatie wordt verstuurd naar een [app op de smartphones](#) van verzorgenden en verpleegkundigen die dienst hebben. (En de app staat ook op de iPad die ze gebruiken om bijvoorbeeld het Elektronisch Cliëntendossier bij te werken). De programmamanager legt uit hoe dit werkt: “Je kunt het verzadigingsniveau waarop gealarmeerd moet worden zelf instellen. Een ‘stoplicht’ geeft vervolgens aan wat je moet doen. Als het incontinentiemateriaal van een bewoner bijvoorbeeld 50 procent verzadigd is, gaat bij ActiVite het signaal van groen naar oranje. Oftewel: let op! En als de verzadiging op 60-70 procent zit, dan gaat-ie naar rood. Dit betekent: verschonen. Op die manier kunnen verzorgenden en verpleegkundigen per bewoner zien wat het niveau van verzadiging is en of ze wel of niet moeten ingrijpen.”

Tijdig verschonen voorkomt vervelende patiëntproblemen, zoals bijvoorbeeld huidirritatie.

Dashboard

Het slimme incontinentiemateriaal kan ook inzicht geven in ‘plaspatronen’ van mensen. “Aan de ene kant heb je het *signaleren*, met het stoplicht”, legt Benno uit. “Daar zit echter een heel platform achter, waar je kunt *monitoren* wat er gebeurt met bewoners. Dit doet een incontinentieverpleegkundige. Zij is getraind in het lezen en interpreteren van de informatie op het dashboard. Als ze ziet dat iemand die normaal gesproken eens in de drie uur verschoond moet worden ineens elke drie kwartier een verschoning nodig heeft, zal zij dat afwijkende patroon opmerken. En dan gaat ze verder kijken wat er aan de hand is.” Op die manier zal ze eerder bijvoorbeeld blaasontstekingen bij mensen met dementie op het spoor kunnen komen.

De informatie die de incontinentieverpleegkundige uit het dashboard haalt, bespreekt ze met haar collega’s in het teamoverleg. Vervolgens kunnen de teamleden deze informatie vertalen in concrete acties. “Je kunt bijvoorbeeld de afspraak maken dat een verzorgende drie keer per uur, op de app, kijkt bij mevrouw X, in plaats van eens per uur.”

Evaluatie

De eerste pilot met het slimme incontinentiemateriaal werd gedaan in Hussonshoek, bij twaalf bewoners. Vooraf was de Cliëntenraad van Hussonshoek geïnformeerd over de plannen, evenals de Centrale Cliëntenraad van ActiVite. “We kregen alleen maar positieve reacties”, herinnert Benno zich nog.

De pilot was afgelopen in april 2020. Uit de evaluatie van de proef bleek vervolgens dat de inzet van slim incontinentiemateriaal had geleid tot minder verschoningen en minder doorlekmomenten. Bewoners hoefden minder gestoord te worden in hun slaap door zorgmedewerkers die hun incontinentiemateriaal kwamen checken. Ook de werkdruk van het zorgpersoneel nam af. “En hoewel we het niet gemeten hebben, want daar duurde de pilot te kort voor, denken we dat je door de inzet van slim incontinentiemateriaal ook vaker kunt voorkomen dat er huidletsel ontstaat, omdat je sneller en adequater bent met de verschoning.”

Of het materiaal eveneens leidt tot een afname van urinegeur in het verpleeghuis, is nog niet duidelijk. “Wat ik weet uit de evaluatie, is dat het slimme materiaal wat meer geur verspreidde, omdat het ecologisch materiaal is. Maar ik weet ook dat de leverancier een vloeistof heeft ontwikkeld die de geur neutraliseert”, zegt Benno. “Bovendien: doordat je verschoont als dat moet, elimineer je natuurlijk een deel van de

geurbronnen.”

Tweede locatie

Na de evaluatie van de pilot en de besluitvorming in het MT werd in oktober/november 2020 besloten om op de Hussonshoek over te gaan tot implementatie van het slimme incontinentiemateriaal. “We zitten nu op het niveau dat de Hussonshoek zelfstandig draait.”

Inmiddels is ook Rietveld, een grote locatie met 155 bewoners, verdeeld over 19 woongroepen, gestart met de invoering. “We gaan bij 8 woongroepen het slimme incontinentiemateriaal gebruiken”, vertelt Benno. “Voortrekker is Kitty de Jong, samen met de kwaliteitsverpleegkundige van Rietveld. Zij kijken onder andere wie er getraind moeten worden in het lezen van de app en het interpreteren van de managementinformatie van het dashboard.”

Draaiboeken

Bij de implementatie op Rietveld wordt gebruikgemaakt van draaiboeken die zijn ontwikkeld voor Hussonshoek. “Die gaan over opleiding, training, werkprocessen/procedures, maar ook over de technische infrastructuur waar de Afdeling ICT iets mee moet”, legt Benno uit. “We gaan nu kijken of de draaiboeken volledig zijn. Zo niet, dan worden ze uiteraard aangevuld. De draaiboeken gaan ook bij Topaz gebruikt worden voor een implementatietraject; ook hier dienen de draaiboeken als basis (zie [dit artikel](#)). De bedoeling is namelijk dat ze straks beschikbaar gesteld worden aan iedereen in Nederland die van plan is om deze toepassing te gaan implementeren. Dit zal eraan bijdragen dat andere organisaties minder tijd en energie kwijt zijn aan het van de grond tillen van deze innovatie.”

Spiegelbijeenkomst

Binnen Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs® (RVWO, zie kader) is er veel aandacht voor zorg-ICT, zorgtechnologie en de digitale vaardigheden van studenten. Mieke Hollander, programmamanager RVWO, is dan ook zeer geïnteresseerd in de ontwikkelingen rondom het slimme incontinentiemateriaal. Ze zou hierover graag een [Capita Selecta-Spiegelgesprek](#) organiseren, waarin studenten vragen kunnen stellen en hun werkwijze kunnen spiegelen aan diverse betrokkenen. Een goed idee, vindt Benno: “Je kunt dan laten zien dat je door middel van techniek en sensing echt iets kunt betekenen, waardoor de kwaliteit van leven en het algemeen welbevinden van de bewoner/cliënt verbetert en de werkdruk vermindert. Zo’n spiegelgesprek kan een goede manier zijn om dergelijke innovaties onder de aandacht te brengen in het onderwijs.”

Over Benno Broekhuizen

Van origine is Benno Broekhuizen verkeerskundige, maar al vrij vroeg in zijn loopbaan maakte hij de overstap naar de automatisering. Eerste werkte hij bij de Nederlandse Spoorwegen; in 1998 trad hij in dienst bij Thuiszorg Groot Rijnland, een voorganger van ActiVite. “Sindsdien klopt mijn hart voor de zorg.” Bij Groot Rijnland zette Benno de automatiseringsafdeling op. Vervolgens werd

hij Controller ICT bij ActiVite. “En nu ben ik Programmamanager Innovatie met eHealth.”

OVER RVWO

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs® vernieuwt het zorgonderwijs, zodat de zorg en ondersteuning duurzaam kunnen aansluiten bij de waarde(n) van mensen met een zorgvraag en hun naasten én zorgprofessionals hun werk met plezier doen. De praktijk-leerroute wordt uitgevoerd door zorgorganisaties ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz. (Meer informatie over RVWO lees je in de [RVWO-nieuwsbrief](#)).

Interview: Mieke Hollander. Tekst: Femke van den Berg. Foto Benno Broekhuizen: ActiVite. Overig beeld: Pixabay.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [ActiVite](#), [Onderwijs](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)